

Brusel 6. března 2017
(OR. en)

6756/17

CO EUR-PREP 11
POLGEN 19
ECOFIN 158
UEM 61
SOC 154
EMPL 117
COMPET 151
ENV 201
EDUC 96
RECH 85
ENER 93
JAI 177

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Evropský semestr – souhrnná zpráva 2017

Delegace naleznou v příloze souhrnnou zprávu vypracovanou předsednictvím, která se zabývá jednáními a hlavními politickými sděleními jednotlivých složení Rady týkajícími se evropského semestru 2017.

Úvod

Evropská ekonomika zažívá mírné oživení, které je doprovázeno relativně vysokou tvorbou pracovních míst a které v poslední době vykazuje jistou odolnost vůči globálním výzvám. Podle nejnovější zimní prognózy Komise by mělo všech 28 členských států dosahovat v letech 2016, 2017 i 2018 růstu. Navzdory tomuto pozitivnímu vývoji je však hospodářské oživení stále spojeno s vysokou mírou nejistoty, investiční aktivita zůstává slabá, nezaměstnanost a veřejný dluh se v některých regionech stále drží na velmi vysoké úrovni a ekonomická výkonnost není rozložena rovnoměrně, neboť v některých členských státech jsou brzdou růstu značné strukturální problémy.

Pro posílení stávajícího oživení, podporu tvorby pracovních míst a dosažení dlouhodobého udržitelného růstu podporujícího začlenění tudíž mají zásadní význam rozhodné a koordinované politické kroky, stejně jako urychlené provádění reforem.

Evropský semestr 2017, jenž se opírá o řadu procesních vylepšení a inovací provedených během posledních dvou cyklů, usiluje o koordinaci hospodářských a sociálních politik v celé Evropské unii s cílem dosáhnout u těchto priorit co největšího pokroku. Roční analýza růstu 2017 – výchozí bod evropského semestru – stanoví obecné hospodářské a sociální priority Evropské unie v letošním roce.

Stejně jako v předchozích letech přijala Rada závěry k balíčku pro evropský semestr 2017. Z podnětu předsednictví také vedli ministři v rámci různých složení Rady tematické rozpravy na různá témata s evropským semestrem související. Kromě toho se předsednictví (14. února 2017) zúčastnilo rozpravy o evropském semestru v Evropském parlamentu. Tato souhrnná zpráva obsahuje stručný přehled o závěrech a výsledcích diskusí, které v Radě proběhly během první fáze evropského semestru 2017.

Balíček pro evropský semestr 2017

Komise 16. listopadu 2016 přijala „podzimní balíček“ pro evropský semestr, jehož součástí byly:

- roční analýza růstu 2017 (dokument [14357/16](#));
- návrh společné zprávy Komise a Rady o zaměstnanosti, analyzující zaměstnanost a sociální situaci v Evropě a politické reakce členských států (dokument [14364/16](#));
- zpráva mechanismu varování 2017 (dokument [14359/16](#));
- „doporučení pro eurozónu“ (*doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny*) (dokument [14358/16](#)), poprvé doprovázené sdělením Komise nazvaným „Směrem k pozitivní orientaci fiskální politiky pro eurozónu“ (dokument [14630/16](#)), které je zaměřeno na potřebu expanzivní fiskální politiky v roce 2017 a výslovně vyzývá členské státy překonávající své střednědobé cíle, aby získaný fiskální prostor využily. Dne 22. listopadu 2016 Komise celý balíček završila zveřejněním zprávy o eurozóně (pracovní dokument útvarů Komise připojený k návrhu doporučení pro eurozónu).

Rada vítá roční analýzu růstu 2017 předloženou Komisí a obecně souhlasí s jejím vyhodnocením hospodářské situace a politických výzev v EU. V rámci pokračování hospodářské strategie uplatňované v uplynulých dvou evropských semestrech udržuje roční analýza růstu zaměření na magický trojúhelník investic, strukturálních reforem a odpovědných veřejných financí. Jelikož jsou spolu tyto tři priority úzce propojeny a vzájemně se posilují, hraje při dosahování inkluzivního růstu a udržitelného hospodářského rozvoje i při posilování socioekonomických podmínek pro lepší Evropu stěžejní úlohu integrovaný přístup na úrovni členských států i na úrovni EU.

Středobodem evropského semestru je realizace doporučení pro jednotlivé země. I když k určitému pokroku došlo, další zlepšení výsledků v provádění reforem by z evropského semestru učinilo vlivnější nástroj při koordinaci hospodářských politik napříč EU, který by tak mohl účinněji přispívat ke konvergenci členských států a k výraznějšímu hospodářskému a sociálnímu rozvoji EU jako celku. Proto je nezbytné usilovat o lepší provádění reforem sdílením zkušeností souvisejících se společnými výzvami a osvědčenými postupy, pozorným monitorováním realizace reforem a posílením dialogu s vnitrostátními aktéry, tak aby se s celým procesem více ztotožnili.

Růst, konkurenceschopnost a fiskální udržitelnost

Na základě „podzimního balíčku“ jednala Rada o svých hospodářských prioritách pro evropský semestr 2017. Zatímco Rada pro hospodářské a finanční věci (ECOFIN) pokryla široké spektrum témat, například způsoby, jak posílit hospodářské oživení a zvýšit produktivitu, dále oblasti naléhavě vyžadující strukturální reformy, fiskální udržitelnost a potenciální makroekonomickou nerovnováhu, Rada pro konkurenceschopnost se v tematické diskusi o veřejných zakázkách zaměřila na jeden konkrétní aspekt hospodářské politiky – téma velmi důležité pro efektivnost a kvalitu veřejných výdajů.

Rada ECOFIN (27. ledna 2017) přijala závěry o roční analýze růstu¹ a o zprávě mechanismu varování² a schválila návrh doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny³. Ministři se obecně ztotožnili s analýzou hospodářské situace a politických výzev v EU, kterou provedla Komise, a souhlasili s tím, že obecnými prioritními oblastmi politik by měla být stimulace investic, provádění strukturálních reforem a uplatňování odpovědných fiskálních politik. Tyto priority by měly být integrovaným způsobem naplňovány na úrovni EU i členských států v zájmu zajištění inkluzivního růstu a udržitelného hospodářského rozvoje.

¹ Dokument [5734/17](#), závěry Rady o roční analýze růstu 2017 (ECOFIN).

² Dokument [5735/17](#), závěry Rady o zprávě mechanismu varování 2017 (ECOFIN).

³ Dokument [5194/17](#), doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny.

Rada uznala, že je naléhavě nutné stimulovat investice zlepšením celkového investičního klimatu, aby se posílilo hospodářské oživení EU, a zvýšit produktivitu i růstový potenciál. Za tímto účelem jsou členské státy naléhavě vyzývány, aby odstraňovaly vnitrostátní a přeshraniční překážky pro investice, z nichž na řadu upozornily závěry o odstraňování překážek pro investice⁴ přijaté 6. prosince 2016. Současně Rada dosáhla obecného přístupu k návrhu na prodloužení doby trvání a navýšení finanční kapacity Evropského fondu pro strategické investice, jenž pomůže mobilizovat v EU další investice. Vzhledem k vysokému podílu úvěrů v selhání je třeba dále zlepšovat efektivitu vnitrostátních insolvenčních rámců a vytvořit a zavést účinnou strategii řešení rizik ohrožujících životaschopnost subjektů v rámci bankovního sektoru některých členských států.

Pokud jde o strukturální reformy, ministři zdůraznili význam reforem na trzích zboží a služeb pro zvýšení potenciálního růstu a zlepšení adaptační schopnosti ekonomiky. V široké míře sdíleli názor Komise, že členské státy musí více investovat do vytváření příznivých podmínek pro větší účast na trhu práce a do účinné odborné přípravy a zvyšování kvalifikace. V neposlední řadě Rada zdůraznila, že prioritou by mělo být dotvoření jednotného trhu se zbožím a službami a další práce na jednotném digitálním trhu, unii kapitálových trhů a energetické unii. Radou schválený návrh doporučení pro eurozónu navíc vyzývá k pokračování v práci na dokončení bankovní unie a k dosažení pokroku při dokončování HMU.

Ministři se shodli, že fiskální politika členských států by měla podporovat růst, a zároveň zajišťovat i dlouhodobou udržitelnost dluhu, včetně zvýšeného změření na kvalitu a složení rozpočtů. Pokud jde o eurozónu, měly by členské státy usilovat o celkové nastavení fiskální politiky, které dosahuje vhodné rovnováhy mezi potřebou zajistit udržitelnost a potřebou podpořit investice.

⁴ Dokument [15314/16](#), závěry Rady o odstraňování překážek pro investice zjištěných v rámci třetího pilíře investičního plánu (ECOFIN).

Závěry Rady zdůrazňují význam monitorování výsledků a provádění politik, včetně provádění doporučení pro jednotlivé země, v průběhu celého roku. Provádění reforem je třeba zlepšit, což bude tématem jednání Rady v březnu, na základě důkladného hodnocení ze strany Komise. Je podporován další efektivní a otevřený dialog s Komisí v jednotlivých členských státech, jakož i lepší zapojení příslušných vnitrostátních zúčastněných stran.

V souvislosti se zprávou mechanismu varování se Rada ztotožňuje s analýzou Komise a uvítala pokrok, jehož členské státy dosáhly při nápravě makroekonomické nerovnováhy. Současně Rada zdůraznila, že jsou zapotřebí další politická opatření, a souhlasila se seznamem třinácti členských států identifikovaných Komisí pro hloubkové přezkumy, které jsou součástí zpráv o jednotlivých zemích, jež Komise zveřejnila v únoru.

Dne 20. února 2017 proběhla v kontextu roční analýzy růstu 2017 a evropského semestru v Radě pro konkurenceschopnost tematická diskuse nad otázkami souvisejícími se zadáváním veřejných zakázek. Tato diskuse se kromě jiného opírala o výsledky pěti debat, které proběhly v Pracovní skupině na vysoké úrovni pro konkurenceschopnost a růst a které byly zaměřeny na témata související s jednotným trhem (mj. veřejné zakázky) a na provádění reforem v rámci evropského semestru.

Během diskuse ministři zdůraznili obrovský význam veřejných zakázek jako nástroje na stimulaci inovací, konkurenceschopnosti a udržitelného růstu a jako klíčového prvku při dokončování jednotného trhu. Vzhledem k tomu, že vládní výdaje na veřejné zakázky dosahují v EU přibližně 14 % HDP, je nezbytné zajistit, aby zadávání zakázek přinášelo za veřejné peníze co nejlepší hodnotu.

Ministři si vyměnili zkušenosti a osvědčené postupy a vytipovali nejdůležitější politiky, které by měly být v oblasti zadávání veřejných zakázek prioritou. Pro řádné fungování systému zadávání veřejných zakázek je zásadní jejich profesionalizace z hlediska lidských zdrojů i z hlediska procesního a také prosazování široké dostupnosti pokynů, školicích seminářů a vysvětlujících dokumentů. Mnoho ministrů vyzdvihlo potenciál strategického zadávání, které v zadávacím řízení zohledňuje environmentální a sociální aspekty či inovační potenciál. Ministři také poukázali na význam vymezení a shromažďování údajů o veřejných zakázkách na úrovni členských států i na úrovni EU, aby se zlepšilo monitorování a transparentnost a odhalily nesrovnalosti, avšak zdůraznili, že administrativní zátěž pro společnosti i vládní instituce je třeba udržovat na minimální úrovni. V rámci evropského semestru, kde je problematika zadávání veřejných zakázek pravidelně řešena v doporučeních pro jednotlivé země, a to se smíšenými výsledky, pokud jde o pokrok při jejich naplňování, by měl být kladen větší důraz na podporu účasti malých a středních podniků na veřejných zakázkách a na prosazování digitalizace zadávacích řízení.

Pracovní místa, vzdělávání a sociální začleňování

Sociální aspekty hrají v evropském semestru čím dál významnější úlohu, neboť kritéria inkluzivnosti a spravedlnosti jsou klíčová pro tvorbu pracovních míst a růst, zajištění prospěchu všem občanům, posilování důvěry v EU a upevňování společných evropských hodnot. To se odrazilo i na jednáních Rady o evropském semestru 2017, a to zejména během zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (EPSCO) a Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport (EYCS).

V návaznosti na počáteční výměnu názorů, která se uskutečnila 8. prosince 2016, se na zasedání Rady EPSCO dne 3. března 2017 uskutečnila v rámci evropského semestru 2017 politická rozprava o provádění doporučení pro jednotlivé země, a zejména o zlepšování přístupu na trh práce a zmírňování rozdílů uvnitř EU. Na tomtéž zasedání Rada přijala závěry o roční analýze růstu 2017 a společné zprávě o zaměstnanosti⁵ a přijala společnou zprávu o zaměstnanosti jako takovou⁶.

⁵ Dokument [6885/17](#), závěry Rady o roční analýze růstu 2017 a společné zprávě o zaměstnanosti. (EPSCO)

⁶ Dokument 6887/17, společná zpráva o zaměstnanosti.

Ministři zdůraznili, že hospodářská a sociální situace a situace v oblasti zaměstnanosti v Unii se sice zlepšila, ale je třeba vyvinout intenzivnější úsilí v zájmu dalšího řešení problémů, s nimiž se občané EU potýkají. V tomto ohledu velmi uvítali skutečnost, že se evropský semestr více zaměřil na zaměstnanost a sociální aspekty, stejně jako zintenzivnění dialogu s Komisí; a v této souvislosti vyjádřili přání, aby se uvedený dialog dále rozšiřoval. Shodli se na tom, že evropský semestr představuje vhodný rámec pro podporu reformního úsilí členských států a pro výměnu zkušeností a sdílení osvědčených postupů, zejména prostřednictvím vzájemných hodnocení. To členským státům umožňuje učit se od sebe navzájem, přičemž je třeba mít na paměti, že každá země se nachází ve specifické situaci a že nelze paušalizovat. Strukturální reformy musí být inkluzivní a musí věnovat pozornost těm skupinám obyvatelstva, které to nejvíce potřebují. Zásadní význam pro zajištění větší odpovědnosti a spravedlnosti reforem, jakož i lepších výsledků, mají konzultace se zúčastněnými stranami, a zejména účinné zapojení sociálních partnerů do koncipování a realizace programů reforem při zohlednění vnitrostátních postupů a souvislostí.

Ministři zdůraznili, že v neustále se měnícím ekonomickém prostředí, v němž sehrávají stále významnější úlohu technologie a ty transformují trhy práce, je třeba investovat do dovedností, vzdělávání a celoživotního učení a zajistit začlenění mladých lidí, starších osob a dlouhodobě nezaměstnaných na trh práce. Výhod plynoucích z ekonomiky sdílení by mělo být možné využívat, aniž by byly ohroženy systémy sociální ochrany nebo kvalita pracovních míst. Jako faktory podstatné pro maximalizaci ekonomického potenciálu pracovní síly byly zdůrazněny plná účast žen na trhu práce a lepší rovnováha mezi pracovním a soukromým životem. Zvláštní pozornost si i nadále zaslouží boj proti chudobě a nerovnosti, zejména s ohledem na velké rozdíly v rámci jednotlivých členských států i mezi nimi.

V Radě EYCS (ve složení pro vzdělávání) se na zasedání 17. února 2017 v rámci evropského semestru 2017 uskutečnila veřejná politická rozprava o přínosech vzdělávání a odborné přípravy k sociální soudržnosti a podpoře společných evropských hodnot. Během této rozpravy ministři poukázali na velký význam této otázky s ohledem na ústřední úlohu politiky vzdělávání při vytváření inkluzivní společnosti, jejímž základem jsou aktivní občané, kteří sdílejí společné evropské hodnoty a vyznávají demokracii, lidská práva a rozmanitost. Nejdůležitějším cílem nadále zůstává poskytovat mladým lidem nezbytné dovednosti pro aktivní účast na trhu práce, avšak ministři zdůraznili rostoucí význam vzdělávání jakožto nástroje k prosazování začlenění v rámci rozmanitosti na základě společných hodnot, mediální gramotnosti, kritického myšlení a sociální soudržnosti v reakci na sklony k radikalizaci, které mohou vést až k násilnému extremismu, rasismu a nesnášenlivosti. Iniciativy typu nového Evropského sboru solidarity nebo programu Erasmus+ byly vyzdviženy jako významné symboly evropských hodnot s rozhodujícím vlivem na pozitivní rozvoj mnoha mladých lidí.

S ohledem na nejnovější výsledky průzkumu PISA za rok 2015, z nichž vyplývá, že socioekonomické rozdíly mají u účastníků vzdělávání negativní dopad na celkovou úroveň dosaženého vzdělání, ministři diskutovali o osvědčených postupech umožňujících poskytovat vysoce kvalitní vzdělávání a odbornou přípravu pro všechny, a zejména zmírňovat nerovnosti v oblasti vzdělávání podporou marginalizovaných účastníků vzdělávání, kteří mají odlišné a zvláštní potřeby nebo u nich hrozí vysoké riziko předčasného opuštění vzdělávání a sociální nebo ekonomické deprivace, pomocí individuálně uzpůsobených řešení. Ministři uvedli, že je proto zásadní, aby politiky vzdělávání a odborné přípravy i systémy hodnocení upouštěly od univerzálních rámců. Nejdůležitější opatření by měla být celoživotní a začínat již v předškolním věku, přičemž zasáhnout by se mělo již v okamžiku, kdy dojde ke zjištění rizik nebo obtíží. Hlavní sdělení ministrů v tomto směru zní, že je třeba poskytnout školám a dalším vzdělávacím zařízením dostatečnou flexibilitu umožňující inovativní řešení konkrétních situací. Nicméně i když vzdělávání a odborná příprava hrají významnou úlohu, pro úspěšné upevnění sociální soudržnosti a inkluzivity je nezbytná široká a koordinovaná škála silných sociálních a hospodářských politik.

Jelikož alfou a omegou dobře fungujících vzdělávacích systémů jsou vysoce kvalifikovaní učitelé, diskuse se zaměřila také na osvědčené postupy při podpoře kontinuálního profesního rozvoje učitelů, pedagogů a dalších pracovníků zajišťujících výuku. V rámci diskuse bylo vyzdvíženo několik klíčových prvků, k nimž patří programy průběžné odborné přípravy po celou dobu kariéry učitelů, vytváření platform pro usnadnění a prosazování vzájemného učení a dále zahrnování témat jako etika, občanství a politika do odborné přípravy učitelů.

Ekologizace evropského semestru

Rada se také evropským semestrem zabývala z environmentálního hlediska. Jelikož ekonomické systémy do značné míry závisí na dostupnosti a udržitelném využívání omezených přírodních zdrojů, začíná mít pro zajištění budoucí konkurenceschopnosti a dlouhodobě udržitelného a inkluzivního růstu zásadní význam ekologizace ekonomiky a urychlení přechodu k oběhovému hospodářství efektivně využívajícímu zdroje.

Výměna názorů o ekologizaci evropského semestru proběhla v Radě pro životní prostředí 28. února 2017. V této souvislosti se ministři zabývali mimo jiné sdělením nazvaným *Přezkum provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí* (EIR) (dokument [5967/17](#) + ADD 1), které Komise přijala 6. února 2017. Cílem EIR a 28 zpráv EIR o jednotlivých zemích přiložených ke sdělení je poskytnout členským státům nástroj k lepšímu provádění politiky a právních předpisů EU v oblasti životního prostředí a přispět k větší ekologizaci evropského semestru.

Ministři ocenili, že roční analýza růstu 2017 obsahuje některé klíčové environmentální prvky. Podtrhuje zejména význam udržitelných investic souvisejících s klimatem a podpory přechodu na nízkouhlíkové a oběhové hospodářství, jež budou rovněž přispívat k posílení růstu a tvorby pracovních míst. Někteří ministři však vyjádřili politování nad tím, že celkově je na environmentální aspekty a aspekty udržitelnosti v analýze nadále kladen příliš malý důraz a řada klíčových nástrojů pro udržitelný rozvoj a zelený růst, včetně účinného využívání zdrojů, zelené ekonomiky, zelených pracovních míst, udržitelných inovací, synergií mezi zelenou a modrou ekonomikou a zeleného financování, v ní zůstává opomenuta. Ministři dále zdůraznili význam vazeb mezi 7. unijním akčním programem pro životní prostředí, strategií Evropa 2020 a globální Agendou pro udržitelný rozvoj 2030. Skutečná ekologizace evropského semestru by byla prospěšná pro růst i tvorbu pracovních míst a přispěla by k účinnému provádění agendy 2030 na úrovni EU. Poukázáno bylo také na potřebu zajistit doplňkovost těchto procesů a vyhnout se duplicitám.

Ministři uvítali novou iniciativu Komise týkající se přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí jakožto užitečný nástroj napomáhající lepšímu provádění environmentální politiky a legislativy EU na úrovni členských států a přispívající k ekologizaci evropského semestru, avšak zdůraznili, že je třeba, aby závěry zpráv členských států vycházely ze spolehlivých vědeckých údajů. V neposlední řadě ministři uvítali příležitost, kterou EIR členským státům poskytuje k tomu, aby se zapojily do dialogu a spolupráce s Komisí i mezi sebou navzájem, a to s cílem provést reflexi priorit každého z nich, řešit společné výzvy a sdílet osvědčené postupy.